

Fersiwn athrawon

Canllawiau

Bwriad y deunyddiau hyn yw **cynnig enghreifftiau o'r mathau o brofion a chwestiynau** fydd yn cael eu defnyddio yn y Profion Darllen Cenedlaethol statudol.

Ceir pedwar prawf darllen yn Saesneg a phedwar prawf darllen yn Gymraeg (profion gwreiddiol ydynt, nid cyfieithiadau) i'w defnyddio ym mis Mai. Fe'u defnyddir gyda grwpiau blwyddyn fel a ganlyn – Blynyddoedd 2/3, Blynyddoedd 4/5, Blynyddoedd 6/7 a Blynyddoedd 8/9.

6/7 a Blynyddoedd 8/9.

Serch hynny, **at ddibenion y deunyddiau sampl hyn**, ac er mwyn hwyluso pethau i ysgolion, cyflwynir y deunyddiau fel a ganlyn.

- Blynyddoedd 2/3 – fersiwn y dysgwyr a fersiwn yr athrawon.
- Blynyddoedd 4/5/6 (deunyddiau cynradd) – fersiwn y dysgwyr a fersiwn yr athrawon.
- Blynyddoedd 7/8/9 (deunyddiau uwchradd) – fersiwn y dysgwyr a fersiwn yr athrawon.

Lluniwyd y deunyddiau i'w defnyddio ochr yn ochr â'i gilydd – sef fersiwn y dysgwyr a fersiwn yr athrawon yn goleuo ei gilydd.

Ceir **darn darllen a chwestiynau arno** yn fersiwn y dysgwyr. Gellid lawrlwytho'r ddogfen a'i defnyddio gyda'r dysgwyr yn y dosbarth – naill ai'n gopiau caled neu'n electronig, er enghraifft, ar fwrdd gwyn rhyngweithiol.

Yn fersiwn yr athrawon, ceir copi o fersiwn y dysgwyr â nodiadau arno. Mae'r nodiadau'n rhoi gwybodaeth am bwrpas y mathau gwahanol o gwestiynau yn ogystal ag egluro sut dylai'r dysgwyr ateb y cwestiynau er mwyn dangos eu gwir allu. Gellir lawrlwytho fersiwn yr athrawon a'i argraffu neu'i ddefnyddio'n electronig.

Noder: nid yw'r deunyddiau sampl yn cynrychioli'r prawf cyfan. Eu pwrpas yw enghreifftio'r dull cwestiynu a ddefnyddir.

Mae deunyddiau sampl wedi'u haddasu ar gael i gefnogi dysgwyr â nam golwg neu ddysgwyr sydd fel arfer yn defnyddio print bras yn yr ystafell ddogfen.

Mae'r deunyddiau i gyd ar gael mewn Print Bras wedi'i Addasu (maint B4, ffont pwynt 18) neu Braille (Gradd 2). Mae deunyddiau i ddysgwyr ym Mlynyddoedd 4 i 9 ar gael hefyd mewn fformat Print Mwy (maint B4, ffont pwynt 14).

Os ydych wedi archebu profion wedi eu haddasu ac os hoffech dderbyn copiau o'r deunyddiau enghreifftiol hyn, cysylltwch â'r Llinell Gymorth Archebu Profion ar 01753 637270 neu welsh-test-orders@nfer.ac.uk

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Fersiwn athrawon

Blynyddoedd 7–9

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Nodiadau i athrawon

Bydd y dysgwyr yn derbyn un llyfryn prawf fydd yn cynnwys y darnau darllen a'r cwestiynau. Bydd angen i'r dysgwyr ddarllen ac ateb cwestiynau ar dri darn darllen. Bydd y dysgwyr yn darllen un darn ac yna'n ateb cwestiynau ar y testun hwnnw cyn symud ymlaen i'r darn nesaf ac yn y blaen. Ar gyfartaledd bydd angen iddynt ateb 8–12 cwestiwn ar bob darn darllen a dylent ddarllen y testun cyfan cyn ceisio ateb y cwestiynau arno. Caniateir hyd at 60 munud i wneud y prawf i gyd.

Cyflwynir y darnau darllen dros sawl tudalen a bydd y cwestiynau perthnasol yn ymddangos o dan yr is-ran briodol bob tro. Ar ddiwedd y prawf darllen efallai bydd cwestiynau sydd yn gofyn i ddysgwyr ystyried y darn darllen yn ei gyfanrwydd cyn dewis ateb. Serch hynny, ar gyfer y rhan fwyaf o'r cwestiynau, bydd angen i'r dysgwyr gyfeirio at y darn darllen uwchben y cwestiwn ei hun er mwyn dod o hyd i'r ateb. Dylid cyfarwyddo'r dysgwyr i ddarllen y darn **cyfan** cyn dechrau ateb y cwestiynau. Ar gyfartaledd bydd angen iddynt ateb 8–12 cwestiwn ar bob darn darllen.

Ar ochr dde'r dudalen, ceir blwch marc yn dangos sawl marc sydd am bob cwestiwn.

Wrth gyflwyno'r prawf i'r dysgwyr, dylid gosod egwyddorion clir am yr hyn y dylent ei wneud os ydynt yn dymuno newid ateb. Dylai hyn adlewyrchu eich arfer dosbarth arferol, e.e. defnyddio rhwbiwr, neu roi llinell drwy ateb anghywir ac ysgrifennu ateb newydd.

Dylid defnyddio'r nodiadau hyn ochr yn ochr â fersiwn y dysgwyr o'r deunyddiau sampl.

Mae'r deunyddiau sampl yn cynnig enghreifftiau o un darn darllen a chwestiynau arno. Mae chwe math gwahanol o gwestiynau yn y prawf. Ceir enghraifft o bob un yma, yn ogystal ag eglurhad o sut y dylid eu hateb.

1 Darllenwch baragraff un eto.

Ticiwch **cywir** neu **anghywir** ar gyfer pob brawddeg.

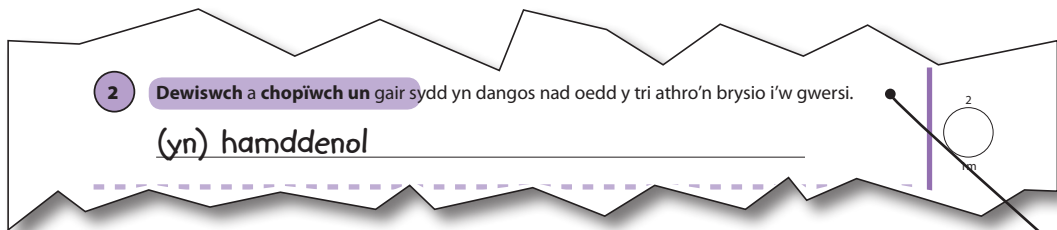
	Cywir	Anghywir
Roedd Mrs Rogers yn aros i weld y meddyg.		✓
Roedd Miss Humphreys wedi gweld Mrs Rogers.	✓	
Athro addysg gorfforol oedd Mr Prothero.	✓	
Ysgrifennyddes yr ysgol oedd Mrs Watkin.		✓

Cywir neu anghywir

Ar ôl darllen pob gosodiad, dylai'r dysgwyr roi tic wrth ochr pob un i ddangos a yw'r gosodiad yn 'gywir' neu'n 'anghywir'.

Bydd angen tic yn y man cywir ym mhob rhes i ennill marciau llawn, ond os bydd dau farc ar gael, rhoddir un marc am atebion rhannol gywir.

Cynllun marcio enghreifftiol

- 2 Rhowch 1 marc am:
- (yn) hamddenol.

(1 marc)

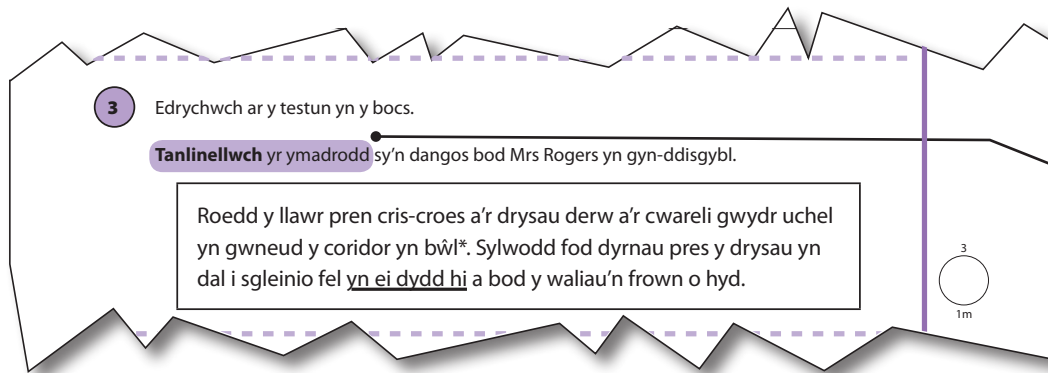
Dewis a chopio

Bydd rhaid i'r dysgwyr gyfeirio at y darn darllen er mwyn dod o hyd i'r ateb yn y math hwn o gwestiwn. Dylai dysgwyr sicrhau eu bod yn dilyn y cyfarwyddiadau yn y cwestiwn yn ofalus iawn a chopio'r hyn y gofynnir amdano'n unig (fel arfer nodir nifer y geiriau/ymadroddion sydd eu hangen mewn print trwm). Bydd rhai cwestiynau'n gofyn i ddysgwyr ddewis a chopio geiriau unigol (fel yn yr enghraifft gyferbyn), ond bydd eraill yn gofyn am sawl gair neu ymadrodd. Dylid egluro i'r dysgwyr y gall copio mwy na'r hyn y gofynnir amdano (e.e. sawl gair, ymadrodd neu frawddeg gyfan) olygu y bydd eu hatebion yn cael eu marcio'n anghywir. Gall dysgwyr hefyd gael eu cosbi am aralleirio yn hytrach na chopio'r union eiriau o'r testun.

Gellid cynnwys y geiriau mewn cromfachau yn y cynllun marcio ond nid ydynt yn orfodol i gael marc. Er enghraifft, gellid rhoi un marc am unrhyw un o'r canlynol:

- hamddenol
- neu
- yn hamddenol

Ond ni ddylid rhoi marc o gwbl (h.y. 0 marciau) am ateb sydd yn cynnwys unrhyw eiriau eraill hefyd.

Cynllun marcio enghreifftiol

- 3 Rhowch **1 marc** am:
- (fel) yn ei dydd hi.

(1 marc)

Tanlinellu

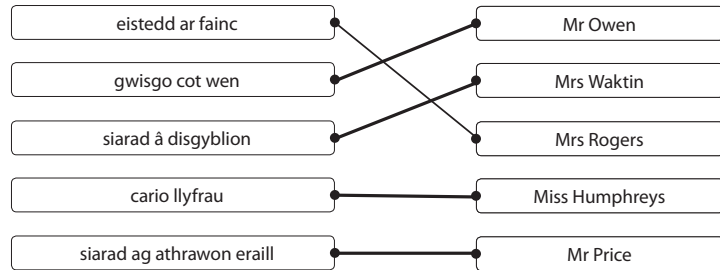
Dylai dysgwyr sicrhau eu bod yn dilyn y cyfarwyddiadau yn y cwestiwn yn ofalus iawn a thanlinellu'r hyn y gofynnir amdano'n unig (fel arfer nodir nifer y geiriau/ymadroddion sydd eu hangen mewn print trwm). Bydd rhai cwestiynau'n gofyn i ddysgwyr danlinellu geiriau unigol, ond bydd eraill yn gofyn am sawl gair neu ymadrodd (fel yn yr enghraifft).

Dylid egluro i'r dysgwyr y gall tanlinellu mwy na'r hyn y gofynnir amdano (e.e. sawl gair, ymadrodd neu frawddeg gyfan) olygu y bydd eu hatebion yn cael eu marcio'n anghywir. Gellid cynnwys y geiriau mewn cromfachau yn y cynllun marcio ond nid ydynt yn orfodol i gael marc.

- yn ei dydd hi
- neu
- fel yn ei dydd hi

Ond ni ddylid rhoi marc o gwbl (h.y. 0 marciau) am ateb sydd yn cynnwys unrhyw eiriau eraill hefyd.

4 Tynnwch 4 llinell arall i ddangos pwy oedd yn gwneud beth. Mae un wedi'i wneud yn barod i chi.

Deunyddiau sampl

3

Fersiwn y dysgwyr

Cyfateb

Dylai'r dysgwyr ddarllen y cyfarwyddiadau'n ofalus i sicrhau eu bod yn tynnu'r nifer cywir o linellau. Mae'n bosibl y bydd un llinell wedi'i gwneud yn barod fel enghraifft. Bydd angen i'r dysgwyr gyfateb pob rhan o'r cwestiwn er mwyn ennill marc.

5a Sut roedd Mrs Rogers yn teimlo wrth aros?

Ticiwch 1.

- yn hapus ac yn gartrefol
- wedi cael llond bol
- yn nerfus ac yn anghyfforddus
- wedi blino'n lân

5a
1m

5b Beth rydych chi'n ei wybod am y prifathro ar ôl darllen y darn hwn?

Ticiwch 2.

- Roedd yn berson cwrtais a charedig.
- Roedd yn arfer dysgu gwyddoniaeth.
- Nid oedd yn hoff iawn o Mrs Rogers.
- Nid oedd yn adnabod Mrs Rogers.
- Roedd yn meddwl bod Mrs Rogers yn fam dda.

5b
1m

6 Rhowch y digwyddiadau yn eu trefn o 1-5.

Mae un wedi'i wneud yn barod i chi.

- tri athro yn mynd hebio
- Mrs Watkin yn edrych ar luniau'r merched
- Mrs Rogers yn aros yn y coridor
- y prifathro'n dod allan o'i swyddfa
- Mrs Rogers yn siarad am ei diffyg sgiliau daearyddiaeth

6
1m

Diwedd y deunyddiau sampl.

Deunyddiau sampl

4

Fersiwn y dysgwyr

Aml-ddewis

Dylai'r dysgwyr ddilyn y cyfarwyddiadau yn y cwestiwn yn ofalus iawn er mwyn sicrhau eu bod yn ticio'r nifer cywir o opsiynau. Yn y rhan fwyaf o gwestiynau bydd angen iddynt roi tic wrth ochr un ateb, ond mewn ambell gwestiwn gofynnir iddynt roi tic wrth ochr mwy nag un (gweler enghraifft 5b gyferbyn). Nodir y nifer a ddisgwylir mewn print trwm bob tro.

Trefnu

Bydd angen i'r dysgwyr drefnu'r brawddegau'n gywir, gan roi rhif wrth ochr pob un. Rhoddir un rhif fel man cychwyn.

